

Ministerie van OCW
Drs. A. Slob
Postbus 16375
2500 BJ 's-GRAVENHAGE

Ons kenmerk
2020-19

Datum
2 oktober 2020

Onderwerp
Wetsvoorstel Vervangingsfonds en Participatiefonds

Geachte heer Slob, *Beste Arie,*

Op korte termijn staat de behandeling van het wetsvoorstel¹ in de Tweede Kamer gepland, waarvan de beëindiging van het Vervangingsfonds en modernisering van het Participatiefonds onderdeel uitmaakt. De beantwoording van de eerder naar aanleiding van het wetsvoorstel gestelde Kamervragen met betrekking tot de BGZ-dienstverlening is de aanleiding tot deze brief.

Graag wil ik, namens het bestuur van het Vervangings- en Participatiefonds, u laten weten dat de antwoorden van uw ministerie inzake de continuering van de HR-activiteiten van het Vervangingsfonds nadat de wettelijke basis voor het Vervangingsfonds is beëindigd ons zorgen baart. De voorgestelde oplossingsrichting is volgens de door ons geraadpleegde juridische expert op het gebied van staatssteun risicovol als de BGZ-dienstverlening, zonder wettelijke taakstelling, wordt voortgezet als economische activiteit, met gebruik van de met overheidsmiddelen bekostigde infrastructuur en knowhow van het Vervangingsfonds, voor zover die infrastructuur c.q. knowhow niet tegen marktvoorwaarden is verkregen.

Naar de mening van het bestuur is daarom een beperkte aanpassing van het voorliggende wetsvoorstel tot wijziging van de WPO en de WEC noodzakelijk. Hiermee kan de continuïteit en kwaliteit van de HR-dienstverlening gericht op het terugdringen van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid (de zogenaamde Bedrijfsgezondheidszorg) in de sector PO worden gewaarborgd. Dit zou een desinvestering van tientallen miljoenen euro's voorkomen.

De afgelopen jaren is door het Vervangingsfonds (lees de sector PO) enorm geïnvesteerd in de uitbreiding en effectiviteit van deze dienstverlening voor de schoolbesturen. Met ondersteuning van

¹ 35400 Wijziging van de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra in verband met beëindiging van de verplichte aansluiting bij een rechtspersoon in verband met kosten van vervanging en in verband met wijziging van de wijze waarop werkloosheidsuitkeringen worden verevend (beëindiging vervangingsfonds en modernisering participatiefonds).

deze bedrijfsgezondheidszorg zagen betrokken schoolbesturen hun gemiddelde verzuim fors dalen. Het resultaat van gerichte professionalisering van hun HR-beleid.

Hierna zal ik de genoemde zorg van het bestuur nader toelichten en een oplossing aandragen.

Continuïteit van dienstverlening in gevaar

In de Kamervragen is gevraagd naar de mogelijkheid dat een deel van de aan de Bedrijfsgezondheidszorg gerelateerde dienstverlening, zoals nu ondergebracht binnen het Vervangingsfonds, niet behouden blijft na beëindiging van de wettelijke basis van het Vervangingsfonds. In uw antwoord geeft u aan dat u het eens bent met het belang van deze dienstverlening, maar dat u dit geen wettelijke taak acht en deze dienstverlening ook zonder wettelijke basis door cao-partners kan worden voorgezet met behulp van cao-afspraken.

Het bestuur hecht er aan u erop te attenderen dat uw suggestie dat de huidige dienstverlening zonder wettelijke basis zou kunnen worden gecontinueerd door het Participatiefonds of andere partijen in werkelijkheid niet of nauwelijks mogelijk is. De in de afgelopen jaren, met veel overheidsgeld, opgebouwde regionale en landelijke kennis en kunde (in de vorm van experts, ict, data, instrumenten etc.) kan alleen zonder wettelijke basis worden gecontinueerd door het Participatiefonds of andere (private) partijen, als het met dit overheidsgeld verkregen voordeel wordt 'afgekocht'. Zonder deze afkoop zal er mogelijk sprake zijn van ongeoorloofde staatssteun. Dit risico wordt in de beantwoording van de Kamervragen niet genoemd, terwijl dit buitengewoon relevant is voor de haalbaarheid van deze optie.

Over de periode van de afgelopen vijf jaar heeft het Vervangingsfonds 30-35 mln. Euro geïnvesteerd in deze dienstverlening. Dit bedrag zal een belangrijk ijkpunt zijn bij de bepaling van de omvang van de noodzakelijke afkoopsom.

Het bestuur meent dat het gesuggereerde alternatief geen reële optie is. Het ontbreken van een wettelijke basis betekent een desinvestering. In een tijdperk dat de sector meer dan ooit moet investeren in professionalisering van de schoolorganisaties en hun HR-beleid is dit ongewenst. Een desinvestering die een gat slaat in de continuïteit van de ondersteuning aan schoolbesturen. Het duurt jaren voordat een andere partij vergelijkbare kennis, kunde en instrumenten heeft opgebouwd.

Een beperkte aanpassing van het Wetsvoorstel volstaat

In het voorliggende wetsvoorstel is de wettelijke taakstelling van het gemoderniseerde Participatiefonds opgenomen in artikel 184 WPO respectievelijk artikel 170 WEC. Door de taakstelling in artikel 184 lid 3 sub e, respectievelijk artikel 170 lid 3 sub e WEC aan te passen, wordt de mogelijkheid voor de sector behouden de BGZ dienstverlening in een nader te bepalen vorm ter uitvoering van een wettelijke taakstelling voort te zetten. In lijn met de bewoording van de taakstelling in artikel 184 lid 3 sub f, respectievelijk artikel 170 lid 3 sub f WEC, zou voor de aangepaste formulering van de taakstelling sub e de volgende bewoording, of hiermee vergelijkbaar, kunnen worden gebruikt:

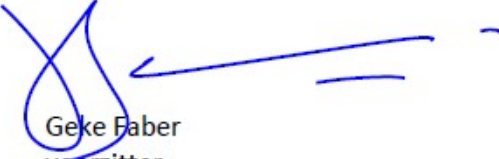
“het ondersteunen van het bevoegd gezag bij het beleid gericht op het terugdringen van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid en het voorkomen van werkloosheid”

Hiermee wordt door consistentie in de verwoording ruimte gegeven aan het behoud van de eerder genoemde investering ten behoeve van de sector.

Tot slot merkt het bestuur op dat de intensivering van het beleid gericht op het terugdringen van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid over de afgelopen periode heeft geleid tot een aanzienlijke daling van het verzuimcijfer. Inmiddels is deze dienstverlening ook regionaal georganiseerd, in lijn met het advies van mw. Van Vroonhoven. In toenemende mate wordt hierin samengewerkt met regionale transfercentra. Deze lijn kan worden voortgezet. Het behoud van een effectief sectoraal instrumentarium is daarbij noodzakelijk.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht een nadere toelichting gewenst zijn dan verneem ik dit graag. Vooralsnog wacht ik uw reactie af.

Hoogachtend,
namens het bestuur

Geke Faber
voorzitter

Afschrift aan: De Tweede Kamer der Staten-Generaal